

Hendrikson & Ko

enterprise estonia
ettevõtluse arendamise sihtasutus

Siseministeerium

Toetatud regionaalarengu programmist

Rõngu vallas Lossimäe külas Rõngu jõe ujumiskoha rajamisega kaasneva keskkonnamõju hindamine

Keskkonnamõju hindamise programm

Hendrikson & Ko
Raekoja plats 8, Tartu
Pärnu mnt 30-4, Tallinn

Keskkonnaekspert
Kuido Kartau (litsents KMH0034)

Tartu, 2007

Üldinfo

Võttes aluseks Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 30 lg punkti 2, Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 3, § 6 lg 2 punkti 19 ja lõike 3 ning § 11 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a. määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb kaaluda keskkonnamõju hindamise algatamise vajalikkust, täpsustatud loetelu” § 11 punkt 4 on Rõngu Vallavolikogu 17. 07. 2007. a. korraldusega nr 175 algatatud Rõngu jõe ujumiskoha rajamisega kaasneva keskkonnamõju hindamise (KMH).

Käesoleva KMH raames on:

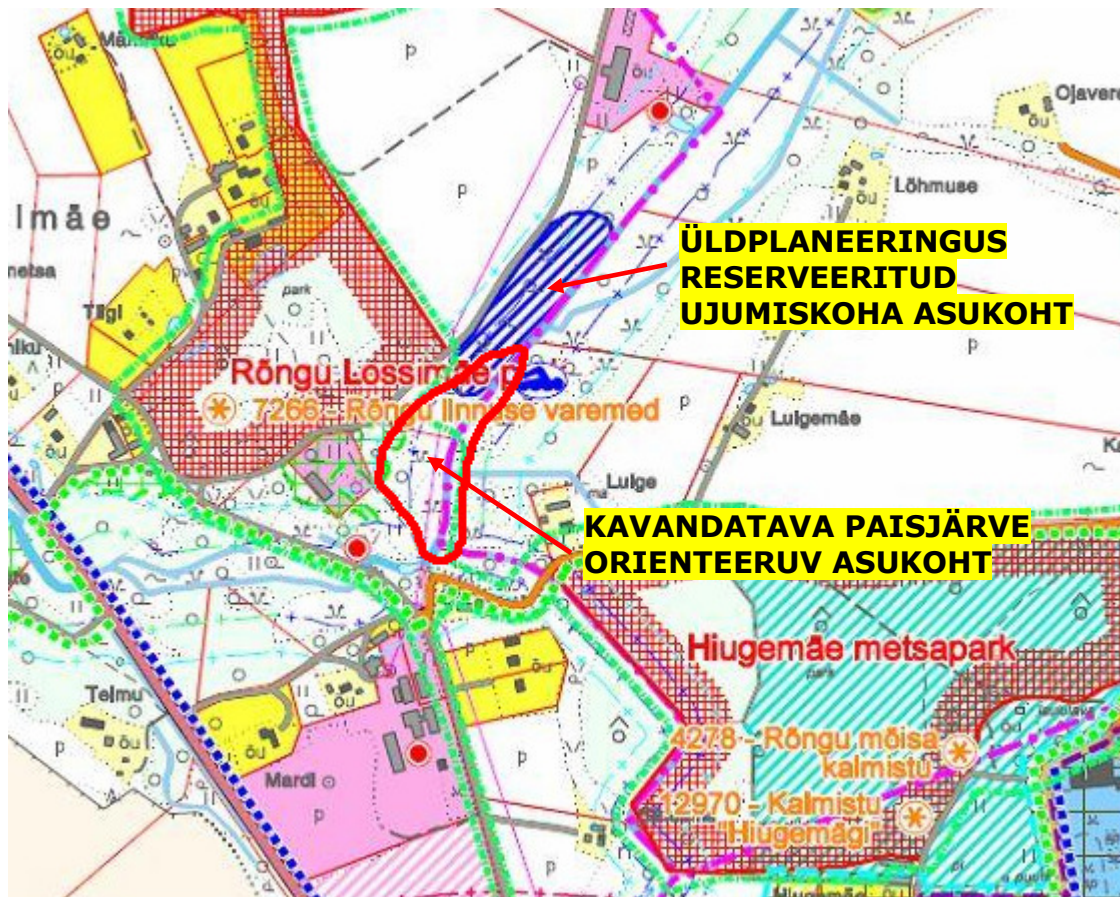
- Arendajaks on Võrtsjärve SA (Rannu, 61101, Tartumaa, kontaktisik Jaanika Kaljuvee, tel. 5298561; e-post: jaanika@vortsjarv.ee).
- Otsustajaks Rõngu Vallavalitsus, aadress Valga mnt 6a Rõngu alevik, Rõngu vald, Tartumaa, kontaktisik Aivar Kuuskvere, tel. 7314481, e-post: rongu@rongu.ee).
- Keskkonnamõju hindamise ekspert on OÜ Hendrikson & Ko, aadress Raekoja plats 8, 51004 Tartu, tel 742 7777, faks 738 4162, e-post: hendrikson@hendrikson.ee, ekspert Kuido Kartau (litsents KMH0034), kontaktisik Märt Öövel, tel 742 7777, e-post: maert@hendrikson.ee.

Kavandatava tegevuse eesmärk ja kirjeldus

Kuna Rõngu lähimas ümbruses puuduvad sobivad ujumiskohad on välja pakutud idee rajada ujumiskoht Rõngu jõe Rõngu Lossimäe jalamile. Veekogu rajamine on tegevusena toodud ära Rõngu valla arengukavas, käesolevaks ajaks veel kehtestamata Rõngu valla üldplaneeringus on reserveeritud maa ujumiskoha rajamiseks. Seega on kavandatava tegevuse eesmärgiks kujundada Rõngu jõgi antud lõigus nii Rõngu piirkonna elanikkonna kui ala külastatavate turistide jaoks rekreatiivsel eesmärgil kasutamiseks enam sobivamaks.

Ujumiskoht kavandatakse rajada Lossimäe jalamile Lossimäe-Väikse-Rõngu-Vilsi tee ja maaüksuste Luigejärve, Kingu ja Lõhmuse vahele. Rõngu jõge kavandatakse ujumiskoha rajamiseks ümber kujundada, rajades eeldatavasti endisaegse niisutusveehoidla rajamisel ehitatud muldpaisu baasil paisjärv. Kavandatava paisjärve orienteeruv asukoht on toodud joonisel 1. Kuna jõe lang on antud lõigul väike, siis vältimaks liialt suurte alade üleujutamist, kavandatakse paisjärve vajaliku sügavuse saamiseks kaevata kavandatava ujumiskoha asukohas välja ka pinnast. Välja kaevatava pinnase abil kavandatakse osaliselt planeerida paisjärve kaldaalasi. Kuna ülalpool muldpaisu suubub Rõngu jõkke Rõngu aleviku heitvete eesvooluks olev Mäda järve oja, on kavas ojale rajada osaliselt uus säng ning juhtida see Rõngu jõkke allpool paisjärve. Kuna ujumiskoha rajamine on käesoleval ajal kavandamise etapis, ei ole veel koostatud/koostamisel paisjärve ja ujumiskoha rajamiseks täpsemat dokumentatsiooni (n. detailplaneering, projekt). Seetõttu ei ole veel ka paisjärve tehnilisi parameetreid (sh. pindala, sügavus, maht,

paisutuskõrgus) paika pandud. Veekogu kaldale ei kavandata esmases etapis olulist puhkemajanduslikku infrastruktuuri, küll aga väikeobjekte (pingid, riiete vahetamise kabiinid jmt). Täiendavate teenindusvõimaluste arenemine võib kujuneda pikemas perspektiivis välja eelkõige endise laudahoone baasil.

Joonis 1. Kavandatava ujumiskoha orienteeruv paiknemine (väljavõtte Rõngu valla üldplaneeringu (ei ole kehtestatud) maakasutusplaanist. OÜ Hendrikson&Ko, töö nr 779/06)

Tulenevalt asjaolust, et käesoleva keskkonnamõju hindamise eesmärgiks on analüüsida suplemiseks sobiva paisjärve jõelõigu kujundamise võimalikkust antud asukohas, käsitletakse keskkonnamõju hindamises kahte alternatiivi:

- Olemasoleva olukorra jätkumine e. välja pakutud asukohas ei kujundata Rõngu jõge ümber supluskohta rajamiseks sobivaks;
- Välja pakutud asukohas kujundatakse Rõngu jõgi ümber rajamiseks supluskoht.

Keskkonnamõju hindamise käigus analüüsitakse kirjeldatud alternatiivide alam-alternatiive (sh. veekogu suuruse, paigutuse jne) võimalikud variatsioonid.

Kuna veekogu rajamist Rõngu jõe jõe on nähtud ette erinevates arengudokumentides, ei käsitleta käesolevas keskkonnamõju hindamises võimalikke asukohaalternatiive.

Kavandatava tegevuse keskkonnamõju ning selle hindamine

Kuna käesolevas arendamisstaadiumis ei ole veel täpselt paika pandud kavandatava paisjärve tehnilisi parameetreid (sh. paisutuskõrgus, paisutuse ulatus, pindala), lähtutakse keskkonnamõju hindamises ideetasandi täpsusastmest. Sellest tulebki välja käesoleva keskkonnamõju hindamise eesmärk – hinnata kas ja mis tingimustel oleks võimalik Rõngu jõe vee baasil Lossimäe jalamile suplemiskohana kasutatavat paisjärve rajada. Käesolev keskkonnamõju hindamine on arendustegevuse esimene etapp, mille tulemustest lähtuvalt viiakse läbi edasised etapid (n. detailplaneeringu koostamine, projekteerimine, vajadusel täiendav keskkonnamõju hindamine). Sama-aegselt keskkonnamõju hindamisega viiakse alal läbi ehitus- ja hüdrogeoloogilised uuringud.

Rõngu jõe paisjärve rajamisega kaasneb lühi- ja pikaajalisi mõjuallikaid. Lühiajalisteks mõjuallikateks on konkreetne ehitustegevus (ala ettevalmistamine, pinnase välja kaevamine ja ladustamine, millega võib kaasneda olemasolevate kasvukohtade ja elupaikade rikkumine ja hävimine (kaasa arvatud endise laudahoone läheduses paiknev väärtuslik niit), Rõngu jõe veekvaliteedi halvenemine). Pikaajaliseks keskkonnamõju allikaks tuleb pidada eelkõige Rõngu jõe paisutamist, millega võivad kaasneda mõjud veerežiimile (nii Rõngu jõe veerežiim kui kaldapiirkondade veerežiim) ja hüdrormorfoloogilisele kvaliteedile ning sellega seotud elupaikadele ja kooslustele. Kaasnevaks kaudseks pikaajaliseks mõjuallikaks on eelkõige supluskohta kasutamise kaasnemine inimeste koondumine alale. Sealjuures on oluliseks asjaoluks, et Rõngu jõgi paikneb antud lõigul kaitsealuse Rõngu Lossimäe pargi jalamil, antud ala jääks perspektiivis moodustatava Lossimäe-Hiugemäe maastikukaitseala territooriumile. Kavandatava tegevuse otseseks mõjupiirkonnaks on Rõngu jõgi antud lõigus koos lammialaga, kaudselt võib jõe veerežiimi ning hüdrormorfoloogiliste tingimuste muutmise mõju ulatuda kogu Rõngu jõe. Mõjuala ulatust täpsustatakse keskkonnamõju hindamise käigus.

Keskkonnamõju hindamisel käsitletakse kavandatava tegevuse ja selle alternatiividega seotud järgnevaid keskkonnamõjusid ja -aspekte:

- Mõju Rõngu jõe ja kaldalade veerežiimile, jõe hüdrormorfoloogilistele tingimustele ja veekvaliteedile;
- Mõju Rõngu jõe vee-elustikule;
- Mõju taimkattete ning maastikulistele komponentidele;
- Mõju looduskaitseobjektidele (Rõngu Lossimäe park, kavandatav Lossimäe-Hiugemäe maastikukaitseala);
- Sotsiaal-majanduslikud mõjud (sh. mõjud maakasutusele);
- Negatiivsete mõjude leevendamise vajadus ja võimalikkus.

Keskkonnamõju hindamises käsitletakse nii lühiajalisi (ehitusaegsed mõjud) kui pikaajalisi mõjusid.

Keskkonnamõju hindamisel kasutatakse traditsioonilist KMH protsessi, mille etappidena saab eraldada:

- Protsessi algatamine, ülesande koostamine.
- Kavandatud tegevuse eesmärgi ja vajaduse määratlemine.
- Alternatiivide püstitamine.

- Asjassepuutuva materjali kogumine.
- Olemasoleva olukorra kirjeldamine ja hindamine.
- Oluliste keskkonnamõjude analüüs ja leevendavate meetmete väljatöötamine.
- Alternatiivide hindamine ja võrdlemine.
- Avalikustamine.

Keskkonnamõju hindamise läbiviimisel lähtutakse Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses sätestatud nõuetest ning tunnustatud meetodikatest. Mõjude hindamisel lähtutakse nii alal varem koostatud uuringute tulemustest kui ala ülevaatustel saadavatest tulemustest, samuti kogemustest sarnastelt objektidelt. Suuremahulisi väliuuringuid (n. detailseid taimestiku inventuure) antud keskkonnamõju hindamise raames läbi ei viida.

Keskkonnamõju hindamise töögrupp

Keskkonnamõju hindamise läbiviimiseks moodustatakse OÜ Hendrikson&Ko spetsialistidest töögrupp koosseisus: Kuido Kartau (litsenseeritud ekspert, keskkonnamõju hindamise litsents KMH0034) ja Märt Öövel (projekti juht). Lisaks kaasatakse keskkonnamõju hindamisse erialaeksperte väljastpoolt OÜ-d Hendrikson&Ko.

Keskkonnamõju hindamise avalikustamine ja läbiviimise kava

Keskkonnahindamise läbiviimine ja avalikustamine toimub vastavalt Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse nõuetele.

Eeldatav protsessi ajaline kulg on esitatud alljärgnevalt:

KMH algatamine – juuli 2007

KMH programmi koostamine – september 2007.

KMH programmi avalik väljapanek – oktoober 2007.

KMH programmi avalik arutelu – oktoober 2007.

KMH programmi kinnitamine – november 2007.

KMH aruande koostamine – september-detsember 2007.

KMH aruande avalik väljapanek – detsember 2007-jaanuar 2008.

KMH aruande avalik arutelu – jaanuar 2008.

KMH aruande esitamine heakskiitmiseks – jaanuar 2008.

KMH aruande heakskiitmine, keskkonnanõuete määramine – jaanuar-veebruar 2008.

Kuido Kartau,
keskkonnaekspert

08. 10. 2007

.....